

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltő szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak?

Egész évre ———— 12 Ft.
 Félévre ———— 6 Ft.
 Negyedévre ———— 3 Ft.
 Egy hóra ———— 1 Ft.
 — Egyes szám ára 4 k. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetés-
 irodákban.

Magyarországi Hirdetési

veszték és kifizetések közzétételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 255. szám.

Hétfő, november 8.

A pártok negációja.

Nagybecskerek, nov. 8.

Az osztrákokkal ezuttal nem akarunk foglalkozni, pártügyeikbe bele nem szólunk. Csak különösnek találunk, ha politikai pártok értékét a hangjuk erőssége után taksálnának meg. A magyar ellenzéknek jó tüdeje van, ezt ismételtén bebizonyította; de az más kérdés, hogy tudott volna-e hangosabban is szólni, mint szólt. A magyar ellenzék szintén készült ádáz rohamokra, de az is kérdés, vajjon a maga jobb belátása készítette-e önmérséklésre, vagy az az erő, melylyel szemben állt. Az egyesült ellenzéknek rohamait nem alkával, engedménnyel és kikötéssel összeremtett egyesült többség fogta föl, hanem egyetlen párt, egy a politikájában, egy a programjában, egy a vezérletében és egy a maga öntudatában, hogy az ország akaratát, közérületét, politikáját és céljait követi. Ha számban meg is fogyna, ha kisebbséggé olvadna és az ellenzéki oldalon kellene is a kormányzás hivatását az ellenzés kötelességével felcserélnie: a szabadelpártúnak épen, csorbítatlanul megmaradna politikai hitvallása, megvolnának konkrét eszméi, formulázhatná követeléseit és vihetné a parlamenti harcba ép és teljes erkölcsi erejét.

Ez a politika nem álom, nem teória, nem is pusztán irányzat. Ugyszólván történelmi produktum, mely kifejlődött a 67-iki közjogi alakulásból és az országának akkori közgazdasági és kulturális állapotából. Nagy erejét, asszimiláló képességét e fejlődésének köszönheti, hogy együtt nőtt meg az országgal és eredeti nézőpontjait, politikai elveit megtartva, eszközeiben, céljaiban lépést tudott tartani az országnak a fejlődés útján változó igényeivel. Az ilyen politika elvesztheti — ha elveszti — aktivitását,

de nem vesztheti el soha aktualitását. Ez a politika, ha ma megszűnik, ürességet hagy maga után, melyet be kell tölteni.

Hadd alkalmazzuk ezt a kritériumot a többi pártokra. Kérdezzük a nemzeti párttól: ha ma kormányra jutna, honnan szedne kormányzó elveket, hogy Magyarország képe más legyen, mint eddig. Az idő haladása politikai fájáról letépte sárguló lombokat és fakasztott helyébe újat. Ez is le fog hullani minden rázkódás nélkül s nő helyébe megint más. Ez a párt egyre önmagával kénytelen foglalkozni; elveket, programot keresnie, hogy megélhessen. Épen visszája az egészséges párt-alakulásnak. Nem az elv terem magának hiveket, hanem a párt teremt magának elveket. Sajátságos elvek, melyek vagy egy légius frázisban rejtegetik tartalmatlanságukat, vagy egyes részleges kívánságokban formulálódnak. És e pártnak kész katasztrófa, valahányszor az ő „elvei” érvényesülnek. Ilyenkor hangos a jajgatás: a kormány elvette programját, honnan vegyen most másikat?

A néppárt programja is olyan alkalmi, mint a nemzeti párté. Tessék kihuzni alóluk az egyházpolitikai reformot és a párt semmivé foszlik. Hogy kormányozhatna az ilyen homlokfalra rakott politika? És nem-e különös, hogy a mi e pártok eszméiből az ország javára való, minden politikai rázkódás nélkül elhelyezhető a szabadelpártú kormány munkarendjébe? Nem-e jellemző, hogy a szabadelpártú kormány, mikor időszerű volt, megvalósította Apponyiék katonai követeléseit, a nélkül, hogy ezért politikáján változtatnia kellett volna, míg a nemzeti párt e programpontja megvalósultával ugyszólván elvesztette lábait alatta a talajt?

És nem-e jellemző, hogy az erősebb ellenzéki párt: a függetlenségi, a maga kizárólagos hazafias allüre-jeivel, az igazi,

történelmi politika pretenziójával éveken keresztül, a míg közjogi elzárkózottságánál fogva pusztán elvi agitációra volt szorítva, egyre szakadozott, két részre, három részre, majd újból összeolvadt, újból szétvált és az egyazon alapon álló frakciók nagyobb elkeseredéssel törtek egymásra, mint a közös ellenfélre? Nem e a szatira erejével ható jelenség, hogy a mikor, bár muldán, de aktuálissá lesz a közjogi kérdés és a független, önálló Magyarország hívei úgy látják: most vágy soha! akkor ők sietnek az egyre támadott, kárhózatónak hirdetett 67-es kiegyezésnek a megőrzésére, kinosan vigyázván a kormányt is, Ausztriát is, hogy annak az átkos alaptörvénynek egy betűjét se érje esorba?

Nem keressük a szabadelpártú erejét az ellenzéki pártok gyöngeségében. E gyöngeség nem csak számbeli, valamint a kormánypárt ereje sem csak számbeli. A szabadelpártúság meg talna élni, ha fogynának is hívei, az ellenzéki összes pártok között nincs egy sem, mely meg tudna élni, ha még annyira meg is növekednének. Mert az ellenzéki politikáknak mincs megjok. Nem magukban való politikai eszmeáramlatok képviselői, melyek az erőviszonyokhoz képest hol érvényesülnek, hol alul maradnak, hanem — ha szabad úgy kifejezni magunkat — reflex mozgalmak szülőit, melyek annak az egyetlen, magában való politikai felfogásnak, a szabadelpártúságnak, köszönik létüket. Az ellenzéki politika voltaképpen csak állásfoglalás a kormány ellen, semmi más. A szerint, a hogy a kormány iránya változik: változik az ellenzéki pártok politikája is.

Ez az oka, hogy a pártok a maguk lábán nem tudnak megállni, minden új kérdés nyugtalanságot, bomlást és változást jelent, természetlenségük okát a kormány atrocitásában keresik; belső ügyeik elintézése a gyűlöletig menő

A „TORONTAL” tárczája.

Szerelem nélkül.

A kis józsefvárosi udvar rügyező fái közé besütött a meleg áprilisi nap és odafutott a mestelen ágakat a fehérre meszelt falra. Széles, fényes kévét bocsátott az ablakon keresztül a Bodrosék szobájába és megvilágította az utjába akadó, tánczó porzomákat.

Gábor a mosdó táj előtt állott és tisztára mosta munkától barnult kezeit. Aztán felöltötte magára a fekete kabátot és széles fekete csokrot kötött a gallérja körül. Kézbe vette a tükröt és egy pillantást vetett bele. Elégedetlenül lökte félre a tükröt és odafordult a felesége felé, ki már ünneplő ruhájában várta őt.

— Mehetünk!

Kimentek a ligetbe. Szótlanul lépdeltek egymás mellett; mindegyik a saját gondolataival elfoglalva.

A férfi arra gondolt, hogy milyen nyomoruságos, milyen küzdelmes hét van a háta mögött és hogy egy éppen ilyen nyomoruságos, küzdelmes hét következik erután is. Az asszony pedig irigy szemekkel mérte végig a mellettük elrobogó fényes fogatokat, az uri nőket és a pompás ruhákat.

Valamikor ő is ilyenről álmodozott. De álmodozott ő másról is: szerelemről és boldogságról!

Hová tűntek ezek az álmok?

Egy virágos csöndes réten letelepedtek a fűbe. Gábor szivarra gyujtott, az asszony pedig ráhajította fejét a tenyerére és úgy gondolkodott.

Milyen másképp lehetett volna minden! Ha pedig csak a szivére halogatott volna! Feltűnt előtte az ő kis falujának képe. A zsendelyes házak, a közvetlen utcák, a porban játszadozó gyermekek.

Valamikor ottan játszott az ő is. A szülői ház pítvarán, a szomszédok Gyurkájával. Mindig együtt voltak és soha civakodás nem esett közöttük.

Szerették egymást! Gyermekszívéük együtt érzett mindenben.

Gyurka szeretett ugyan vele inoelkedni, de ő túrte haragvás nélkül. Csak néha néha, a mikor jegyzőék Bóskéjével játszadozott Gyurka, gyűlték könnyek az ő szemébe; — fáltékeny volt rá.

Napok, évek multak el. Gyurkából György ur lett; ő belőle pedig kisasszony. Asután felküldötték Györgyöt Pestre tanulni. Elment és azóta nem is látta többé soha — soha! Mielőtt elváltak, esküszóval ígértek egymásnak örök hűséget.

György meg is tartotta a szavát. De ő!... ő — nem!

Eleintén reggelenkint átfutott a szomszédokhoz, hogy megkérdezze, jött-e Gyurkától levél.

As a szomorú övegyasszony pedig eldicselkedett neki a fiával.

— Ember lesz belőle, lánykám!

Hogyan örült ő mindig ezeknek a szavaknak! Csak akkor facsarodott össze a szive, amikor látta, hogy a levél alján mindenkiről megemlékszik Gyurka, csak ő róla nem. Őt soha egy betűvel sem említi, nem tisztelteti, nem gondol rá!

Hűtlen lett hozzá az ő Gyurkája!... A boldogság derüje, a rózsák elvesztek arczáról,

olyan szomorú, olyan sápadt volt mindg, mint egy hazajáró lélek! Hiába kérdezték, hiába faggatták, hogy mi a baja; nem mondta meg senkinek. Hiszen úgy sem tudták volna meggyógyítani a lelkét! Mert az beteg volt!

Asután szomorú napok következtek a szülői portájára is. A vetést elverta a jég és aratás idején megszólalt házukban a dob!

Milyen borzasztó erre gondolni is... Az apja komor tekintettel járt kelt; az anyja kezeit tördelte és sirt, zokogott.

Neki pedig nem volt egyetlen egy könnye, egyetlen egy vigasztaló szava sem!

Ő csak a messze vidéket nézte álmodozó szemekkel, reménykedő szívvél: vajjon eljön-e az ő lovagja!...

Es eljött. Hanem egy másik!

Egy napon beállított hozzájuk Bodros Gábor és megkérte feleségül.

Az apja, az anyja odaigérték őt a szorgalmas, iparkodó munkásnak. Ő eleinte habozott, vonakodott. Hiszen nem szeretete, hiszen ő mást szeretett! De az a másik nem hallatott magáról és nem jött. A szülei kérték, kérélték, hogy ne szalassza el a szerencsét, menjen Bodros Gáborhoz. Mire is várna? Gyurkából nagy ur lett, prókátor, képviselő, nem gondol az többé szegény szomszédjaira!

Igy lett ő aztán felesége Bodros Gábornak.

A lakodalma után eljött Gyurka, hogy magával vigye! Késő volt, késő!

Azóta nyűg volt neki az élet és ő maga is nyűg volt mások életén. Sohasem közeledett a férjéhez. Gyakran napok multak el anélkül, hogy egy szót is váltottak volna egymással. Mindegyik megtette a kötelességét, de azon túl semmit. A háztartáson kívül, mintha idegenek lettek volna!

személyes torzsolkodásban végződik. Ez az oka, hogy a szabadelpárt egyre nő, számban tekintélyben és népszerűségben egyaránt, mert nincs riválisa, nincs egyetlen politikai erőfaktor, mely az ő programja ellenében önálló programot tehetne. Sajátságos visszasság, hogy nálunk politikai pártok pusztán negáció alapján keletkeznek; arra rendezkednek be, hogy mindig egy kormányval álljanak szemben és sohasem arra, hogy ők tudjanak kormányozni.

Igazán szerencse, hogy meg van ez a gyűlölt szabadelpárt, a mely keletkezése óta „monopolizálja” a kormányzást. Ugyan kinek adná át helyét, ha lemondana a „monopolium”-ról?

M. U.

A románok Magyarországon. Bécsből távirják: A „Pol. Corr.” budapesti levelesője Bánffy br. miniszterelnöknek a képviselőházban tett utóbbi nyilatkozatára vonatkozólag konstatálja, hogy csak foglalkozásszerű nyilatkozatok iparkodnak ellentétet a kormány és a román néptörzs között szítani és hogy a románok helyzete Magyarországon semmiféle panaszra nem ad okot. A román tannyelvű iskolák száma Magyarországon 1881. óta 2781-ről 3289-re szaporodott. Van azonkívül öt román tanítóképző, öt gimnázium, egy reáliskola, négy papi szeminaryum és számos felsőbb polgári és leány iskola kizárólag román tannyelvűvel. 1884-ben 41 pénzintézet működött két millió alapítékkel és ugyanannyi tartalékalappal csakis román lakosság érdekében, míg 1872-ben egyetlen ilyen intézet sem létezett. A románok közül 69 százalék tud magyarul, míg a németek közül 25 százalék. E számok legjobban bizonyítják, hogy az erőszakos magyarosításról szóló panaszok pusztán lelketlen agitáció koholmányai.

Politikai hírek.

A delegációk. Ahivatalos lap legújabb száma a következő legfelső kéziratot közli:

Kedves báró Bánffy! A közös ügyek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1867. évi XII. törvényczikk értelmében az 1897. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1897. évre megválasztott bizottságot a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett folyó évi november hó 16-ára Bécsbe ezennel egybehívom.

Midőn ehhez képest egyuttal közös miniszteriumaimat alkotmány szerinti elő-

Meddig vonszolják még így ezt az életet. Lassan emeli föl fejét és mintha mély álomból ébredt volna fel, révedező szemekkel tekint maga körül.

A szomszéd fák alatt aranyhajú gyermekek játszadoznak és kacagnak.

Oh! ha neki gyermeke lett volna! . . . De mikor a gondviselés mindent elvett tőle, úgy látszik még est is meg akarta tagadni! . . .

— Gyertünk!

Az asszony ijedten reszent össze. A férje szólította, aki elszitta szivarját és most menni készült. A nő lassan felállt, valami ólmos fáradtságot érzett magában. Aztán férje mellé szegődött és szótlanul haladt mellette.

Ismét betértek a fényes, zajos utra; de az asszony nem látott, nem hallott semmit; csak az emlékei foglalták el egészen. Még egyszer felmerült emlékezetében a György férfinas, nemes szépségű alakja. Merengésből a férje hangja riasztá fel.

— Vigyázz!

A csifra ruhás kocsis dühösen kiáltott fel és visszarántotta a tajtékzó lovakat. De már késő volt. A szegény asszony véresen feküdt az utca kövezetén és egy perc alatt a kíváncsiak egész tömege fogta körül.

A nő mellett egy fekete ruhás férfi térdel: a hintó gazdája. A nép nem tudja, hogy az a nagy ur mért sir! A haldokló szemei még egyszer kinyílnak:

— György!

Faragó Jenő.

terjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s e bizottság tagjainak egybehívása iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1897. évi november hó 5-én.

FERENCZ JOZSEF, s. k.

B. Bánffy, s. k.

Hasonló legfelső kézirat intéztetett Goluchovszky és Badeni miniszterekhez.

Bartha Miklós képviselőjelölt. Terényi Lajos halálával megüresedett békés-gyulai kerületben Bartha Miklóst akarja képviselőjelöltül fölléptetni az ellenzék. A legutóbbi képviselő választáson Bartha Miklós volt Terényi Lajos ellenjelöltje, de harmincz három szavazattal elbukott.

HIREK.

Tájékoztató.

November 15. Közigazgatási bizottsági ülés.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; a női részre kedden és pénteken délután.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán Budapestről Nagybecskerekre érkezett, azonban ma hivatalos ügyekben ismét Pancsovára utazott.

— A katonaság köréből. O Felsőge Szeiff Ferencz századost, a Pancsován állomásozó huszárság századparancsnokát őrnaggyá léptette elő, a ki e rangjával most elhagyja Pancsovát és Nagyváradra, az ezredhez vonul be. Helyébe lovas-századparancsnokká gróf Starhemberg I. osztályu százados lép elő.

— Hymen. Deutsch Manó budapesti kereskedő tegnap tartotta esküvőjét Eckstein Dóra kisasszonnyal, Eckstein Vilmos nagybecskereki kereskedő leányával. Az egyházi egybeadást dr. Klein Mór főrabbi végezte, ki költői szép beszédet intézett a fiatal párhoz.

— Imre nap Törökbecsén. Lovieser Imre törökbecsi járás főszolgabírója nevenapját ülte a napokban Törökbecse és vidéke. Először a járás orvosai és jegyzői kara tisztelgett a népszerű főbírónál, ki Pitrof Lajos törökbecsei jegyző üdvözlő szavaira igen meghatóttan és szívélyesen válaszolt s vendégeit valódi magyar vendégszeretettel fogadta. Később Törökbecse község egész intelligenciája tisztelgett a járás főnökénél, kinek sikerült rövid ittléte alatt az egész járás szeretetét megnyerni.

— Borulás. Őszi borulás teszi kietlené hetek óta a külső világot; a magas mennyboltra úgy ráhuzta a felső köpenyegét az űz, mintha soha kivetkőzni abból nem lehetne. Vigasztalan ság sötét szürkésége fekszik a városban, későn nyitja ki a szemét a reggel, korán jön az este és az ólmos, kietlen nagy szürkéségbe egy mérhetetlen monstruózus szörnyeteg fekszik végig az utcai életén: az űzi unalom. Hideg párákat fúj, melytől leperognek az utolsó levelek, megnevésül a föld és tenyészti a gombákat, a melyeknek már nő a penészvirágjuk, beszállván az illata a gyermekszobákba. Lustán, lassan jönnek, mennek az órák, az éjszaka olyan rémesen hosszú és a reggel ködben érkezik. A város hangtalan, a téli huzzokodás siralmas képei is elvonultak a szürkéségben, mely oly makacs, oly kitartó, mintha örökre elment volna a nap a mi egünkről és nem is lesz többé fejünk fölött kék az ég, mindig csak ilyen kegyetlen csunya álmosító sötét. Hol van még a saison? Nincs semmi hangja. A kieváros űszi unalmának és csöndjének egész pusztasága ez köröskörül és bent a társasági életben egyaránt. Csak a hírek jönnek a saison czihelődésekről, készülődő estélyekről, előjegyzett bálakról, kilátásba helyezett hangversenyekről, a miknek nyitánya rendszerint az első hóval, az első erős fagygyal hargzik fel. Most egyelőre még tart a kietlen, szomorú és csendes űszi borulás.

— Halálozás. Mint ősszinte részvétellel értesülünk, V á g ó Lajos, Groszman Zsigmond nagybecskereki mérnök sógora 26 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultat ma helyesték élénk részvét mellett örök nyugalomra.

— Vádak egy gimnáziumi igazgató ellen. A szegedi tankerületben, a kikindai főgimnáziumnál szenzáció vizsgálat folyik. Az ottani sajtóban és a közönség körében nyílt vádakat hangoztattak Krcsméry Károly gimnáziumi igazgató ellen és be is panaszolták a kultusz-miniszternél, hogy a protestáns vallásfelekezeti tanulókkal szemben felekezeti túrlétszámot tanusít és két olyan esetet közölt a kikindai magyar lap, hogy a direktor ur protestáns fiukat a róm. katolikus hittani előadások látogatására kényszerített volna, azt is követelvén, hogy a protestáns apától és róm. katolikus anyától származott fiuk magukat róm. katolikusoknak vallják és ilyen születési bizonyítványt követeljen tőlük. Ilyenek és ezekhez hasonlóak a vádak, melyeknek megvizsgálására a kultusz-miniszter — mint lapunknak írják — tegnapelőtt Fináczy Ernő osztálytanácsost Kikindára küldte le, ahol most folyik a szigorú vizsgálat. melyben részt vesz a kerület főigazgatója, dr. Platz Bonifác is.

— Könyörületes szívekhez. Közéledik a tél és vele annyi minden, ami örömet okoz azoknak, akik jólétben élnek és but, nyomort a szegényeknek. Igaz, hogy annyi humánus intézménye van a társadalomnak, hogy aki segédelemért nyújtja karját, aki illőképp meggörböd az alamiznáért, az nem vész el. A jótékony czélú zajos vigalmakból juttatnak nekik morzsákat és az inséges emberek olyan nagyon tudnak örülni a morzsáknak is. Am vannak, akik színlődnek, ruhátlanul dideregnek hidegben, bátoratlanul félre húzódva az emberektől, aiktől félnek, mint az ellenségtől. Fakó arcu, rongyos gyermekek ezek, akik elbujnak a nyomorukkal, mint hogy nem tudják elgondolni, hogy mely okból születtek ők nyomoruságra, mikor annyi gyermeknek van meleg téli gunyája. A rendőrök sokat tudnak beszélni ezekről a kis páriákról, akik irtóznak a téltől és olyan nehezen várják, hogy mikor mulik el. Pedig még csak most kezdődött és már is annyi gyermek fázik Nagybecskereken. A rendőrségen minduntalan megfordul egy-egy kis menekült, aki fél a közeledő hideg évszaktól és neki megy a világnak. Persze a határon elfogják és visszahozzák őket, de a rendőrség nem tud velök mit csinálni. Hiába köti a szívökre, hogy ne menjenek a világba, mert a világ hidegebb, mint a leghidegebb otthon: nem prédikáció kell ezeknek, hanem gunya. Akik viseltes gyermekruhákkal rendelkeznek: gondoljanak a becskereki kis didergőkre és juttassák el az avult ruhákat a rendőrségre.

— Pénzhamisítók Almáson. A napokban Almás községben három szlavoniai ember járt kelt a nép között és hamis pénzt csináltak megvételre, három darab jó tízesért tíz darab hamisat ígérve. Már-már lépre ment egy pár könnyen hívő ember, de a segédjegyző idejkorán neszét vette a dolognak, a csendőrökért küldött. A jó madaraknak azonban sikerült megugraniok.

— Az időpróféta szólása. Megszólalt a nemzetközi időpróféta és jegyzik a szólását Európászerte. Falb ur nem igen jó véleményű van az ideitől. Novemberről és decemberről ezeket mondja: November első harmadában aránylag meleg és esős, e viszonyok azonban a második harmadban teljesen megváltoznak. Erős havazásokra jelentékeny hideg következik. A harmadik harmadban az idő enyhe marad, bár ismétlően lesznek gyöngye havazások. A december szigorú hideggel kezdődik Közép- és Dél-Németországban. Az első harmad száraz. Aztán meleg és esős lesz, de csak átmenőleg. A harmadik harmada is eleinte nedves, aztán tartós enyhe temperatura mellett száraz lesz. A havazások általában gyérek lesznek s csak a 23-iki kritikus naptól kezdve erősödnek egy kevésbé.

— Utazás Amerikába. Nagy zavarba hozta a napokban a nagy-szent-miklósi állomáson a pénztárnokot két ottani lakos. Nem csakélyebb volt a kívánságuk, mint az, hogy ők jegyet akarnak váltani Amerikába. A pénztárnok sehogy sem tudta beosztani Amerikát a tizenhétgy vonalszakasz egyikébe sem, így elmondta nekik, hogy látják a 14-ik zónajegy is van vagy négy centiméter hosszú, Amerika pedig vagy 1400 zóna ide aránylag, tehát arra négy méter hosszú jegyet kell váltani, minthogy pedig ilyen nem rendelkeznek, menjenek előbb Budapestre, ott kapnak. A két atyafi fel is zónázott Budapestre, hol a rendőrség utirányuk felől tudakozódva, az Amerikába szóló utlevelet kérte tőlük, miután pedig utlevelök nem volt, adtak ők nekik egyet, a melynek kényszerutlevél a csufneve s azzal visszaszállította őket szükébb hazájukba, Nagy-Szent-Miklósrá.

— A protekció ellen. Wlassics Gyula kultuszminiszter példáján fölbuzdulva, most Ludvig Gyula, a magyar államvasutak elnöki igazgatója fordul a protekció ellen. Rendeletet adott ki erre vonatkozólag, a melyben elmondja, hogy az alkalmazottak nem közvetlen felsőbb hatóságuk útján, hanem az államvasutak kötelekébe nem tartozó protektorokkal terjesztik kérvényüket az igazgatóságokhoz. Az elnöki igazgató tudatja, hogy az ilyen protektoroktól többé nem fogad el semmi kérvényt s közbenjárásukat nem veszi figyelembe. Ne keressen egy alkalmazott sem pártfogót, mert jövőre kérvényüknek jogos volta lesz a legőbbit érő protektor.

— Szabad e kalap nélkül köszönni. Lapunk egyik barátja a következőket írja nekünk: Tekintetes Szerkesztő ur! A „Torontál” folyó évi 251. számában olvastam, hogy: „71 uri hölgynek hő óhaja, hogy a férfiak nekik szalutálva köszönjenek.” A nők óhaját mindig parancsnak, mulaszthatlan kötelességemnek tartom s így történt, hogy ma, amidőn X. városba bementem — hiven a parancshoz — civil létemre szalutálni kezdtem a nőknek. Hogy volt, hogy nem, csak annyit tudok, hogy meg is vert érte az Isten engemet. Mikor ugyanis a város korzójára érkeztem, sorban, egymásután közelgett felém a sok leány, asszony. Kinosan hatott rám ez a modern szokás, de minthogy már ismertem az uri hölgyek által szentesített, legújabb törvénynek 71 ik paragrafusát — s nem akarván az ellen vétkezni, — komoly arcot vágva, mellemel kidomborítva, katonásan lépkedve, már tiz lépésnyire szalutáltam a felém jövő, ismerős hölgyeknek. A tetszés, melyet szalutálásommal elértem, rendkívül kedvező volt, a mennyiben, midőn ugyanazon az utcán visszafelé ballagtam, egy egész sereg gyermek vett körül, egyik a másiknak kiabálva s rám mutatva: „hallod Pista, Feri, itt jön a bolond.” Ez azonban még megbocsátható hanem megbotrúkoztató az, hogy éppen eme törvényt alkotó nők is, látásomra mind az utca tulsó oldalára tódultak. Ama nők pedig, a kik a nagy tömegben engem észre nem vettek, azoknak tudtára adatott: „Gyertek édesim erre az oldalra, mert ott jön a bolond.” — „Ejh” — felelt olykor egy, akinek több bátorsága volt, — „hissz nem kell attól félni, ez csak olyan szelid bolond.” — Szégyen-pírral meg kell vallanom ezt a tek. szerkesztő urnak s most csak az a vigasztalásom maradt, hogy nem tartóztattak le s nem szállítottak a lipótmezei országos tébolydába. Annak elkerülése céljából pedig, hogy jövőben ily nyilvános botrány ne történjék, kérem a tek. szerkesztő urat, sziveskedjék ama nők névsorát becses lapjában velem közölni, akik a szalutálást elfogadják. Teljes tisztelettel: Egy szelid bolond. (Lásd mai szerk. üzeneteinket.)

— Hazugság taksája. Mulatságos jelenet folyt le egy vidéki járásbíróság előtt egy tárgyaláson. Két atyafi volt a törvényben: egy gazda, meg egy lókupez. A lókupez eladott amannak lovat hatvanöt forintért azzal a kikötéssel, hogy ha a gazda nyolcz nap alatt valami hibát talál rajta, visszaveszi. A gazda talált is: a ló igen-igen vágyakozott valamely klimatikus gyógyhelyre, a mennyiben előrehaladott fokú kehegésben szenvedett. A kupez mindazonáltal a veterán állatot nem akarta átvenni. E miatt volt aztán a pör és tegnap e tárgyalás.
A kupez azzal védekezett:
— Hát kérem, hiszen én megmondtam, a mikor a lovat megvettem, hogy egy kis keh van rajta...
— Nem igaz! Nem mondta!
— Mi? Nem mondtam! Hát talán én hatvanöt forintért hazudni szoktam? — vágja ki az indignáció a szavakat a kupezből.
As albiró pedig csöndesen beleszólt:
— Hát mennyiért szokott maga hazudni?
A mire a kupez, tekintettel a helyre és a jelen-
voltagekra, kimondatlan hagyta a feleletet.

Táviratok.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 8-án.

Budapest, nov. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma rövid ülést tartott, melyen felolvasatott a delegációk egybehívásáról szóló királyi kézirat. Kossuth Ferencz és Madarász protestálnak a delegációk mostan való egybe-

hívása ellen. Kossuth kételkedik, hogy a Ház helyesen jár-e el, a midőn megválasztja a delegációt oly időben, a mikor még bizonytalan, vajjon lesznek-e egyáltalában a jövőben is közös ügyek.

Elnök végre kijelenti, hogy a királyi kéziratot a Ház homagiális tisztelettel tudomásul veszi.

Legközelebbi ülés holnap.

Provizórium és közösség.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A félhivatalos O. É. jelenti: Bilinszki osztrák pénzügyminiszter a budgett bizottságban két oly kijelentést tett, a melyek tévedésen alapulnak és okvetlen helyreigazitandók. Bilinszki szerint ugyanis 1892-ben a külállamokkal kötött kereskedelmi szerződések lejáratáig, tehát 1903-ig, a vámterület közössége kérdéses államokra való tekintettel fenn tartandó. Ez az állítás téves, mert Magyarország betartja a külön szerződéseket, de ez nem jelenti a vámközösség fenntartását. A vámügy nem közös; ha a kiegyezést nem sikerül létrehozni, akkor önállóan intézkedünk felőle.

A másik tévedés az, hogy Bilinszki fenntartja a 14. paragrafus lehetőségét, holott báró Bánffy miniszterelnöknek a kérdésben tett negatív kijelentése az osztrák kormányynyal való előzetes megállapodáson alapult.

Német tüntetések.

Budapest, november 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Égerből jelentik, hogy tegnap néhány ezer ember gyűlt össze, hogy a cseh nyelvrendeletek ellen tüntessen. Rendzavarás nem történt.

A tözedéről.

Budapest, nov. 8. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt kielégítő, napi forgalom 50-000 mm., az árak 5 krral emelkedtek. Köttetett:

Buza márcz.-április 12-26—12-27
Rozs 5-51—5-53
Zab márcz.-ápr. 6-55—6-56

Szerkesztői üzenetek.

M. T. Tehát Ön tudni akarja azon hölgyek neveit, kik nem reflektálnak arra, hogy az urak télen kalaplevéve köszöntsek őket? Biz az bajos lenne, mert tetszik tudni, nem vagyunk a „Times”, s így nincs annyi helyünk, hogy néhány száz névvel csakugy „hecczöböl” kitöltsünk néhány hasábot. De ajánlunk Önnek más módot, hogy nyugodtabb lehessen. Miután a hölgyek tulnyomó része már nyilatkozott, csak egy csekély töredék marad hátra, mely talán! (mert az sem bizonyos) nem békül ki a szalutálással. Nos hát sziveskedjenek ezek a kisebbségben levő hölgyek nyilatkozni: vajjon csakugyan megkövetelik-e, hogy ismerős uraik süvegeessel üdvözöljék őket, a mely esetben természetesen teljesítenie kell a szépek óhajait. A meddig erről nem értesül, csak tessék továbbra is szalutálni.

Zs. Az ígért tárczát nagyon szivesen vesszük. Üdv.

Tribün. Ez idő szerint minden hely be van töltve. Ismétljük, hogy dr. K. K. urtól nem kaptunk levelet. A tárczát közöljük.

Hirdetések.

6590. tkvi szám 1897. 992-1-1

Árverési hirdetmény és feltételek.

A perlaszi kir. törvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Kukuly Misa tomasováci lakos javára 150 frt tőke, ennek 1895. évi február hó 24-től járó 6% kamata, 95 frt 72 kr. eddigi, 8 frt 65 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881: LX. t. cz. 144. §-a alapján s 146.

§-a értelmében Moin Milos tomasováci lakos ellen, az ezen kir. jbiróság területén Tomasevác község határában fekvő és a tomasováci 167. számú tkvi lapon foglalt:

1. I. dűlőbeli 26. hrsz. 3 hold szántónak Marin Milánt megillető $\frac{1}{5}$ részére 469 frt 60 kr;
2. II. dűlőbeli 26. hrsz. 3 hold szántónak u. a. $\frac{1}{5}$ részére 412 frt 80 kr;
3. III. dűlőbeli 26. hrsz. 3 hold szántónak u. a. $\frac{1}{5}$ részére 475 frt 20 kr;
4. IV. dűlőbeli 26. hrsz. 3 hold szántónak u. a. $\frac{1}{5}$ részére 298 frt 80 kr;
5. V. dűlőbeli 26. hrsz. 5 hold kaszálónak u. a. $\frac{1}{5}$ részére 285 frt 60 kr;
6. 153. hrsz. 308 □-öl szőlőre a végr. törv. 156. §-a alapján egészben 62 frt;
7. 15 hrsz. 100 □ öl kertre hasonlóképen egészben 23 frt;
8. 173. sz. ház és 800 □ öl házhelyre szintén egészben 163 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomasevác község-házában 1898. évi január hó 23-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban mint Tomasevác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, a kir. jbiróság 1897. augusztus 31.

Tóth,
kir. aljbiró.

10539. tkv. szám. 1897.

1005-1-1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Gavrilla Emil kérelmére a végrehajtás eljárási 206. §-a értelmében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Sz. Ellemér község 1294. sz. tjkvben 2074. hrsz. a. felvett 234 □ öl szőlő $\frac{2}{3}$ része 18 frt, a szerb-elleméri 408. sz. tjkvben 1050/a, 1612/a, 2236/a, 2631/a hrsz. a. felvett 3 hold szántó $\frac{2}{3}$ része 535 frt, a szerb-elleméri 407. sz. tjkvben 1049, 1611, 2235, 2632. hrsz. a. felvett 5 hold szántó $\frac{2}{3}$ része 752 frt kikiáltási árban 1897. évi december hó 10. napjának d. e. 10 órájkor Szerb-Ellemér község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitért birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt magy. kir. ig. miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tlkkönyvi irattárában és Szerb-Ellemér község-házánál megtekinthetők.

Kelt N.-Becskeréken, a kir. törvszék tkvi hatóságnál, 1897. szept. hó 19-én.

Szilágyi,
kir. trvszki bíró.

Nagybecskereki Takarékpénztár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására juttatni, hogy Nagybecskereken,
a Hunyady- (Fő-) utcában

pénzváltó- és bizományi osztályt

létesítettünk és ennek vezetésével **Wolfinger Viktor** urat megbíztuk.

Irodánk üzletköre kiterjed:

1. Értékpapírok, külföldi bankjegyek s fém pénzek adásvételére és kisorsolt értékpapírok és szelvények beváltására;
2. értékpapír részletüzletre;
3. igérvények és osztálysorsjegyek elárusítására;
4. minden a szolid bankszakmába vágó műveletekre.

Külön osztályunk továbbá foglalkozni fog

jelzálogkölcseknök

engedélyezésének elsőrendű földhitelintézeteknél való

közvetítésével és keresztülvitelével,

főleg meglevő drágább kölcsönök konvertálása céljából

==== jutányos feltételek mellett ====

s a szakmájába eső ügyletekről készséggel szolgál

d i j m e n t e s f e l v i l á g o s i t á s s a l .

Midőn irodánkat a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk,

teljes tisztelettel vagyunk

a Nagybecskereki Takarékpénztár

igazgatósága.